

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації НФаУ
Кафедра промислової фармації та економіки
Українська академія наук
Громадська організація «Всеукраїнська асоціація апітерпевтів»

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

«СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АПІТЕРАПІЇ В УКРАЇНІ» (25 січня 2020 року)

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ХАРКІВ
2020

Редакційна колегія:

проф. Котвіцька А.А., проф. Загайко А.Л., проф. Галій Л.В.,
проф. Шпичак О.С., проф. Ярних Т.Г., доц. Криськів О.С., доц. Чан Т.М.

Конференція зареєстрована в УкрІНТЕІ (посвідчення № 744 від 09.12.2019 р.).

С 89 Сучасні досягнення та перспективи розвитку апітерапії в Україні : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (25 січня 2020 р., м. Харків). / за редакцією академіка УАН О. С. Шпичака. – Х. : Вид-во «Оригінал», 2020. – 230 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні досягнення та перспективи розвитку апітерапії в Україні» (25 січня 2020 року), на якій розглянуто теоретичні та практичні аспекти розвитку апітерапії та бджільництва в Україні. Висвітлені питання з технології ліків, аналізу та контролю якості лікарських засобів, фармакологічні та клінічні аспекти вивчення та впровадження нових лікарських апіпрепаратів, застосування продуктів бджільництва та їх стандартизованих субстанцій, економіко-правові, наукові, інформаційні аспекти лікарського забезпечення та фармацевтичної освіти.

Для широкого кола наукових та практичних фахівців у галузі фармації та медицини, апітерапії, бджільництва та косметології.

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

УДК 615.272: 616-001.18

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АДАПТОГЕНІВ ПРИ ГОСТРІЙ ЗАГАЛЬНІЙ ХОЛОДОВІЙ ТРАВМІ

Міщенко О.Я., Штриголь С.Ю., Бондарев Є.В., Бондарева Л.В.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації,

м. Харків, Україна

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

clinpharmacol2019@gmail.com

Профілактика та лікування холодової травми (ХТ) протягом багатьох сторіч залишаються актуальною проблемою медицини та фармації. Це пов'язане з тим, що натеper кількість потерпілих від переохолодження, викликаних різними причинами, досить велика та постійно зростає.

Ушкодження організму низькими температурами зустрічаються практично у всіх частинах нашої планети. Серед госпіталізованих до лікарень частка тих, хто має ураження холодом, коливається від 3% до 30%. Вихід на інвалідність при відмороженнях складає понад 30%, а при глибоких ураженнях від 70 до 94%.

За даними Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф України, за період з 12 грудня 2018 року по 8 січня 2019 р. по допомогу до закладів охорони здоров'я звернулись понад 1037 людей, що постраждали від переохолоджень та обморожень, 955 осіб госпіталізовано. Найбільше за цей період від переохолодження та обморожень постраждали в Донецькій (135 людей), Харківській (121), Дніпропетровській (117), Київській (90) та Одеській (69) областях. За заключенням бюро судово-медичної експертизи, 150 людей померло внаслідок загального переохолодження. За період з 26 листопада 2018 р. по 11 січня 2019 р. в установи охорони здоров'я Білорусі звернулися 11 тис. 729 осіб із ХТ.

Розвитку ХТ сприяє низка різних факторів, у тому числі соціально-економічні, старіння, наявність фонових захворювань, вплив навколишнього середовища. Велику роль у відмороженні та замерзанні відіграють також фактори, що знижують загальну опірність організму, а саме, слабка фізична підготовка, тривала нерухомість, погане харчування, перевтома, різні загальні захворювання, алкогольне сп'яніння. Під впливом ХТ змінюються функції ендокринної, імунної систем, відбуваються порушення діяльності ЦНС, кровообігу, дихання, обміну речовин та інших життєво важливих процесів, що може призвести до смерті.

Своєчасне надання медичної допомоги при ХТ є принципово важливим завданням, від якого залежить прогноз та перебіг захворювання. Тому актуальним є раціональне використання фригопротекторів та створення раціональних схем лікування ХТ. Сьогодні як фригопротектори найчастіше застосовують актопротектори та нестероїдні протизапальні засоби (НПЗЗ), які впливають на основні ланки патогенезу холодової травми. Сучасні фригопротектори, нажаль, не завжди є досить ефективними та мають серйозні побічні ефекти, крім того арсенал фригопротекторів на ринку України обмежений.

Тому актуальним є пошук нових препаратів, дієтичних добавок та субстанцій, що виявляють захисну фригопротекторну дію при різних видах холодової травми, не мають значної кількості протипоказань та обмежень до застосування.

Таким чином, актуальними є дослідження, присвячені виявленню специфічної фармакологічної дії потенційних фригопротекторів природного походження, в тому числі комбінованих адаптогенних засобів при патологічних станах, що супроводжуються ХТ та експериментальному обґрунтуванню доцільності використання цих засобів для профілактики та лікування ХТ.

Поставлене завдання вирішується шляхом застосування полентару у якості засобу з фригопротекторною дією. Це комбінований адаптогенний засіб, що має у своєму складі квітковий пилок (КП) та бурштинову кислоту (БК). Авторами (Є. В. Бондарєв, С. Ю. Штриголь, О. Я. Міщенко) вперше виявлено фригопротекторну дію полентару, не відому з джерел інформації. Вивчення фригопротекторної дії полентару у дозі 50 мг/кг проводили на білих мишах на моделі гострого загального охолодження (Дрозд Ю. В. та співавт.) при -18° у зіставленні з препаратом порівняння екстрактом родіоли рідким у дозі 1 та 5 мл/кг. Використано режим профілактичного введення препаратів впродовж 2 тижнів. Реєстрували інтегральний критерій захисної дії – час виживання тварин. Фригопротекторну активність розраховували як відсоток збільшення тривалості життя відносно контрольної групи. Розчини препаратів вводили внутрішньо-шлунково щодня. Вибір препарату порівняння зумовлено тим, що екстракт родіоли рідкий є адаптогеном природного походження. Контрольні миші отримували відповідну кількість фізіологічного розчину. Статистичну достовірність відмінностей розраховували за критерієм t Ст'юдента, у разі обліку в альтернативній формі – за кутовим перетворенням Фішера.

Проведений скринінг потенційних адаптогенів свідчить, що полентар ефективно збільшував тривалість життя на 33,1%, в той час як екстракт родіоли рідкий практично не вплинув на досліджуваний показник.

Фригопротекторна активність полентару обумовлена його багатим полікомпонентним складом: субстратами квіткового пилку та бурштинової кислоти. Механізм фригопротекторної дії полентару, ймовірно, реалізується завдяки антиоксидантним та мембранопротекторним властивостям препарату.

Таким чином, результати експериментального дослідження є підставою для висновку, що на моделі гострого загального охолодження полентар має виразну фригопротекторну дію, а отримані результати дозволяють вважати, що його застосування в клінічних умовах у хворих з холодовою травмою здатне значно покращити ефективність лікування ХТ.

СЕРИЯ ПРЕПАРАТОВ ПРОПОЛИСА TM PROPOLIS PLUS	199
Шпичак О.С., Солдатов Д.К., Куценко О.В., Солдатова Ю.С.	
ПИТАННЯ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ФОРМІ МЕДИЧНИХ ОЛІВЦІВ.....	202
Шульга Л.І., Лукієнко О.В.	
ДОЦІЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК З ПРОДУКТАМИ БДЖІЛЬНИЦТВА	203
Якущенко В.А., Бур'ян К.О., Губченко Т.Д., Файзуллин О.В.	
МАЗІ В ЗАГАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ ЕКСТЕМПОРАЛЬНОЇ РЕЦЕПТУРИ	204
Ярних Т.Г., Мельник Г.М., Олійник С.В.	
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОДУКТІВ БДЖІЛЬНИЦТВА В АДАПТОГЕННІЙ ТЕРАПІЇ.....	205
Ярних Т.Г., Олійник С.В.	
АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	206
Абаншина Д.І., Юрченко Г.М.	
АНАЛІЗ ФАКТОРОВ ВЛИЯЮЩИХ НА ЭКСПОРТ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ НА ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЙ РЫНОК АЗЕРБАЙДЖАНА	208
Агаева Айтєн, Юрченко Г.Н.	
АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ФОРМУВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКА В АЗЕРБАЙДЖАНІ	210
Мамєдов Гусєйн, Юрченко Г.М.	
АНАЛІЗ ТА УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМ АСОРТИМЕНТОМ В АПТЕЦІ	211
Удовіченко Л.В., Юрченко Г.М.	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АДАПТОГЕНІВ ПРИ ГОСТРІЙ ЗАГАЛЬНІЙ ХОЛОДОВІЙ ТРАВМІ ...	213
Міщенко О.Я., Штриголь С.Ю., Бондарєв Є.В., Бондарєва Л.В.	
СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПЕРШОГО ПРЕЗИДЕНТА ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ АПТЕРАПЕВТІВ» АКАДЕМІКА ТИХОНОВА ОЛЕКСАНДРА ІВАНОВИЧА	215
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРІВ	219

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АПІТЕРАПІЇ В УКРАЇНІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

За матеріалами Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю
**«СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АПІТЕРАПІЇ В УКРАЇНІ»**
(25 січня 2020 року, м. Харків)

Підписано до друку 23.01.2020 р. Формат 60x84 1/8.
Папір офсетний. Гарнітура Times ET. Друк ризографічний.
Наклад 100 прим. Замов. № 11525/14

Надруковано з готового оригінал-макету у друкарні ФОП Петров В.В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 24800000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 778-60-34.
bookfabrik@gmail.com